

Tieteessä tapahtuu -lehden hakemisto 2010

Pääkirjoitukset

- Haarla, Ainomaija: Tekniikan Akatemia – elämän laatua tieteellisten innovaatioiden avulla (3/10, 1–2)
- Kakkuri, Juhani: Neljäkymmentä vuotta kansainvälistä ilmastonsuojelua (2/10, 1–2)
- Majjala, Riitta: Tieteellisestä tiedosta päätöksentekoon: EFSA eurooppalaisena riskinarvioitsijana (8/10, 1–2)
- Mustonen, Riitta: Tieteellisen viittauksen määrät ovat moniselitteisiä (1/10, 1–2)
- Niinieluoto, Ilkka: Julkaisufoorumi kannustaa laatuun (6/10, 1–2)
- Raento, Pauliina: Kansallinen julkaisu- ja kustannustoiminta mukaan tiedestrategiaan (7/10, 1–2)
- Stähle Pirjo: Tuottaako kansallinen tietopääoma talouskasvua? (4–5/10, 1–2)

Artikkelit

- Airila, Markus & Karttunen, Sepo: Fuusioopalosta ehtymätöntä perusvoimaa (4–5/10, 3–8)
- Apo, Satu: Milloin kansanrunotemme kehitys saavutti huipunsa? (4–5/10, 15–20)
- Björk, Bo-Christer: Open Access yleistymässä – joka viides vertaisarvioitu artikkeli vapaasti luettavissa verkossa (6/10, 25–27)
- Eväsoja, Minna: Taiteet terveyden, hyvinvoinnin ja työssä jaksamisen edistäjinä (3/10, 26–28)
- Halila, Heikki: Yhdistyslain osittaisuudistus ja tieteelliset seurat (8/10, 35–36)
- Heiskala, Risto: Mitä Suomen oppineilta puuttuu? (1/10, 23–27)
- Himanka, Juha: Yritys ymmärtää Kari Enqvistiä (3/10, 29–32)
- Hoffrén, Jukka: Hyvinvoinnin mit-

- taaminen vaatii uusia työkaluja (6/10, 3–8)
- Holopainen, Jari & Helama, Samuli: Ilmastomuutoksen aika (8/10, 12–19)
- Hongisto, Pekka: Moderni tiede ja Leonardo da Vinci (4–5/10, 21–23)
- Jalkanen, Sirpa: Miten tässä näin kävi? (1/10, 28–29)
- Juusola, Hannu & Leinonen, Anu: Suomen Damaskoksen-instituutti tutkii suurta ja tärkeää aluetta (7/10, 37–38)
- Kauppinen, Anneli: Onko äidinkielen ja kirjallisuuden opiskelu erilaista eri lukioissa – vai ovatko opiskelijat erilaisia? (7/10, 12–15)
- Koskikallio, Jouni: Johan Gadolin (6/10, 23–24)
- Koskimies, Pertti: Linkola ja eliitit I. Pertti Linkolan kriitikot kääpärtyvät ihmiseen (6/10, 16–22)
- Koskimies, Pertti: Linkola ja eliitit II. Sananselityksiä irti maailmasta (7/10, 16–26)
- Kulmala, Liisa: Tutkija tarkkailijana ilmastokokouksessa (1/10, 30–31)
- Kurtakko, Janne: Talouden kehitys kulkee käsi kädessä sivistyneen yhteiskunnan kanssa (3/10, 23–25)
- Launiainen, Jouko: Satelliitti mittaa merten pinnankorkeutta tarkasti (8/10, 7–11)
- Lehto, Olli: 35 vuotta tiedeakatemioiden yhteistyötä (8/10, 30–34)
- Leisiö, Timo: Musiikin yhdeksän evoluutiota (1/10, 3–15)
- Leiwo, Martti: Suomen Ateenan-instituutti (7/10, 35–36)
- Löytönen, Markku: Perustutkimuksen vaikuttavuus ja aikaikun haaste (4–5/10, 26–29)
- Matilainen, Riitta: Mitä rahapelaaminen kertoo suomalaisten historiasta? (1/10, 16–22)
- Mattila, Markku: Rahoittajat ja tutkimuksen vaikuttavuus (4–5/10, 32–34)

- Miettunen, Katja-Maria: Muistelu historiakuvien rakentajana (2/10, 12–15)
- Moilanen, Mikko: Arkeometallurgia Suomen esihistorian tutkimuksessa (4–5/10, 9–14)
- Mustajoki, Arto: Yliopistojen rankingit – paljon melua tyhjästä (8/10, 20–29)
- Mustakallio, Katariina: Suomen Rooman-instituutti Villa Lantessa – tutkimusinstituutti ja tutkijakouluttaja (7/10, 33–34)
- Muukkonen, Petteri: Tieteen etiikan keskeiset ongelmat ja tutkimuseettiset periaatteet Suomessa (2/10, 16–19)
- Mäkipää, Heikki: Suomi–Japani-sillalle tarvitaan kulkijoita (7/10, 39–40)
- Nieminen, Mika & Auranen, Otto: Arvioita suomalaisen yliopistotutkimuksen tuloksellisuudesta (3/10, 14–22)
- Ollikainen, Markku: Itämeren suojele – kansainvälisen ympäristöpolitiikan haaste (8/10, 3–6)
- Peltonen, Ollimatti: Claude Lévi-Strauss ja 20. vuosisadan perintö – universaalien ihmiskuvan löytäminen (2/10, 20–22)
- Portin, Petter: Uusin tieto near-dentalinihmisen ja nykyihmisen suhteesta (7/10, 3–8)
- Rauhala, Lauri: Psykoanalyysin tieteellisyydestä ja sen tulosten arvioinnista (7/10, 9–11)
- Saarela, Jussi: Aivomietteitä tie-teestä ja teismistä (6/10, 9–15)
- Salo, Petri & Heikkinen Hannu L.T.: Slow science: vaihtoehto yliopiston macdonaldisoitumiselle? (6/10, 28–31)
- Similä, Lassi & Savolainen, Ilkka: Skenaarioita maailman kasvi-huoneiden päästöjen rajoittamisesta (03/10, 3–7)
- Sinnemäki, Anssi: Näkökulmia Musiliin (7/10, 27–32)
- Tarkoma, Sasu: Sisältöpohjaiset verkot ja palvelut (2/10, 9–11)
- Tiitta, Allan: Miten vaikuttavuus tuli tiedepolitiikkaan (4–5/10, 24–25)

Tunturi, Anna-Riikka: Johtotiede – vai tieteiden diversiteettiä? (2/10, 23–28)

Vaattovaara, Mari: Tapaus lähiöiden kehittämistä – esimerkkinä tutkimuksen vaikuttavuudesta (4–5/10, 30–32)

Vihanto, Martti: Evoluutioprosessin piirteitä ja vaikutuksia taloudessa (2/10, 3–8)

Viljanen, Heidi: Madagaskar – kuumien luonnon monimuotoisuuden kuumista pisteistä? (3/10, 9–13)

Keskustelua

Enqvist, Kari: Ymmärryksen luonteesta (4–5/10, 43–36)

Hakulinen, Auli & Laitinen, Lea & Nuolijärvi Pirkko: Tieteen termitalkoisiin! (4–5/10, 51–52)

Himanka, Juha: Kuka katsoo kaukoputkeen? Enqvistin aurinkokeskisyyden selitys (7/10, 48–53)

Laakasuo, Michael: Manipulaation monet keinot (6/10, 39–41)

Laakasuo, Michael: Yhteiskuntateiteillä voi ymmärtää adaptaatiota (3/10, 46–49)

Lagerspetz Olli: Maisema ja ihmisen biologia (3/10, 42–43)

Laine, Matti: Miksi biologia on meille niin vaikeaa? (1/10, 40)

Laine, Sofia: Kansainvälisillä poliittisilla kokouksilla on tutkijoille annettavaa (3/10, 44–45)

Leikola, Anto: Darwin ja elämän suunnittelu (8/10, 55)

Mustajoki, Arto: Vielä Venäjä-osaamisesta (1/10, 44)

Mäntylä, Heikki: Olemme systeemin osia (7/10, 53–55)

Pietikäinen, Petteri: Opiskelijoiden ihmiskuvatutkimuksesta (3/10, 52–54)

Pitkänen, Risto: Evoluutio ei suunnittele (8/10, 48–49)

Roos, JP: Yliopistot mullistuksen kourissa (6/10, 43–46)

Roos, Matts: Himanka, Enqvist ja suhteellisuusteoria (8/10, 50)

Ruckenstein, Minna: Kohti ihmislähtöistä innovaatioympäristöä (1/10, 37–38)

Räsänen, Liisa: Tutkimusvilpin ja muiden tutkimusrikkeiden määrittely kaipaa uudistamista (2/10, 33–36)

Seppälä, Matti: Professoriliitto – ammattiyhdistys vai työnantajan käsikassara? (4–5/10, 50–51)

Seppälä, Matti: Viimeisenä työpäivänä (1/10, 38–39)

Soikkanen, Timo: Ulkoministeriön historiasta (1/10, 41–43)

Tammisalo, Osmo: Adaptaation selitys ei ole selitys käyttäytymiselle (1/10, 41)

Tammisalo, Osmo: Margaret Meadin lausunnot ristiriitaisia (3/10, 50–51)

Tammisalo, Osmo: Psykoanalyysi on malliesimerkki pseudotieteestä (8/10, 50–53)

Tammisalo, Osmo: Pätevyyttä argumentteihin! (6/10, 42)

Wilhelmsson, Putte: Harhakuvitelma, pyramidihuijaus ja Titaanien kohtaaminen (4–5/10, 46–49)

Wilhelmsson, Putte: Nolojen tilanteiden mies (8/10, 53–55)

Wilhelmsson, Putte: Tiede – puolesta vai vastaan? (2/10, 37–40)

Vuola, Elina: Keskiköyden tutkijoiden uranäkymät heikkenevät Suomen yliopistoissa (8/10, 44–48)

Elämäni tietokirjat

Anttila, Lauri: Kirjat, haaveet ja kuvat (8/10, 37–39)

Heinimäki, Jaakko: Korkea ääni ja nopeat liikkeet (1/10, 33–34)

Klemettilä, Hannele: Koukussa kirjoihin (7/10, 43–44)

Kokko, Hanna: Ajopuuteoria (2/10, 29–30)

Leskelä, Markku: Kurkistus musiikin taakse (4–5/10, 37–38)

Telkänranta, Helena: Lapsuuden salaovi (3/10, 35–37)

Rehn, Olli: Intohimosta menneen merkitykseen (6/10, 33–34)

Tieteen kohtaamisia

Honkela, Timo: Tiedeorkesterin mielestä ja kielet (3/10, 33–34)

Mustajoki, Arto: Apresjan ja Mel'čuk (4–5/10, 35–36)

Mustonen, Riitta: Katsauksia tulevaisuuteen (7/10, 41–42)

Lyhyesti – Uutisia

1/10 (34–36): Siemenpankit / Radziwillien kirjasto / Kulttuurijournalismin muutos / Nanomikroskopiakeskus / Elin-tarvikeketjun ympäristövastuu / UBI-tutkimusohjelma / Ensimmäinen Aalto-professori / Royal Society 350 vuotta

2/10 (30–32): Greenwichin observatorio / Tutkimuseettinen pohdiskelu / Kävelyllä koiran ja olutpullon kanssa / Suomen kallioperä -karttapalvelu / Suomalainen geeniatlas / Hampaiden valmistuskaava / Lukukausimaksukokeilu

3/10 (38–41): Vuoden tiedekirja / Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot 2010 / Kovenevia asenteita maahanmuutosta / Cernin ennätyskoe / Pyhän Henrikin legendan ratkaisu / Tutkimuksen tietoaaineistot / Yliopistomaailma otsikoissa / Galilein elämä näytelmänä / Kentällä uskontoja tutkimassa / Kirkko-maalauksia Kansallismuseossa / Uusia jäsenseuroja

4–5/10 (39–41): Sähkö on merkittävin innovaatio / Vuoden 2010 Millennium-tekniologiapalkinto / Ydinvoiman tutkimus / Neandertalilainen perimämme / Tieteelliset kirjastot Suomessa / Augustin Ehrensvärдин juhlavuosi / Ohjeita kirjoittajille ja kääntäjille / Eettisesti kestävä lasten ja nuorten tutkimus / Selällään maaten / Tieteen päivien rekisteröinti

6/10 (35–38): Tiedekeskustelua Ruotsissa / Kesän sää ja Suomen säähistoria / Filosofin kohdalo / Lauri Anttilan aurinko-

kellot / Kannanotto turpeesta / Opiskeluiden jälkeen / Findikaattori / Yksi taideyliopisto / Koulutusvienti / Jäämies Ötzi / Vuoden tiedekirja -raati
7/10 (45–47): Tiedeviikko Birminghamissa / Maahanmuuton taoloustiede / Kirja vuonna 2020 / Kirjastojen mies / Jossakin on vika / Merenkurkun tutkimus
8/10 (40–43): Tiedebarometri / Pukstaavi avautuu / Tietokirjailijan julkisuuskuva / Tutkimusdatan pysyvä säilyttäminen / Uusi hiukkaskiihdytin / Sähköpurjekeksintö / Tutkimusta Etelämantereella / Jalkapallokulttuurin nousu / Eettinen ennakkoarviointi ihmistieteissä / Vuoden kynä -palkinto / Uusi akateemikko

Kirjallisuutta

Aarnio, Aulis: Oikeuden ontologia (2/10, 49–52)
Aitamurto, Kaarina: Suuria ja pieniä kysymyksiä tutkimuksen teosta ja ymmärtämisestä (7/10, 63–70)
Alho, Kimmo: Sosiaalista neurotiedettä popularisoiden (1/10, 45–47)
Eräsaari, Leena: Kaksi kuuta kerjäläisistä kesään (4–5/10, 80–81)
Hako, Pekka: Fredrik Pacius oli suurmies (8/10, 67–69)
Hanski, Ilkka: Evoluution todisteet (6/10, 53–55)
Harju, Erkki-Sakari: Tähtikartastojen matka läpi vuosituhansien (3/10, 57–59)
Hautala, Svetlana: Erään papyruksen uudet seikkailut (2/10, 48–49)
Hautamäki, Antti: Kiista uudesta yliopistosta – teknokratiaa vai vapautta (6/10, 47–49)
Hotakainen, Markus: Elinkaari-mallia muillekin (6/10, 60–61)
Hyvärinen, Veli: Hieman hutera kirja vedestä (2/10, 43–45)
Hyvärinen, Veli: Perusteellinen tietokirja homomiehistä (8/10, 70–72)

Jokinen, Pekka: Ympäristöyhteiskuntateorian moninainen olemus (1/10, 47–49)
Jokinen, Teppo: Julius Meier-Graefe kaksissa kansissa (7/10, 70–71)
Järvelä Juha: Instituution synty, kasvu ja avoin tulevaisuus (1/10, 57–58)
Kakkuri, Juhani: Jääkauden ulkomuseo (7/10, 56–57)
Kakkuri, Juhani: Kaikki ukkosesta! (3/10, 59–60)
Kanniainen, Vesa: Luoton historia Venetsiasta myrkyllisiin mutatioihin (3/10, 61–62)
Katajisto, Kati: Kansallisen näkökulman paluu (3/10, 64–67)
Kauranne, Jouko: Koulumiehen muotokuva (8/10, 72–75)
Kosonen, Päivi: Eurooppalaisen kirjallisuuden perinnön inventointia (8/10, 57–60)
Kuukkanen, Jouni-Matti: Kuvitteellista objektiivisuuden historiaa (4–5/10, 59–63)
Kuusela, Pekka: Metodologi henkeen ja vereen (1/10, 59–60)
Laasonen, Pentti: Haavikon viestiä kaivamassa (2/10, 58–59)
Lammintausta, Juho: Uusiutuvan energian ihmema (4–5/10, 55–57)
Lehtinen, Aki Petteri: Katosiko maailma rakennelmien taakse? (1/10, 67–69)
Leikola, Anto: Darwinista kohti Empedoklesta (3/10, 55–57)
Leikola, Anto: Kuolema, uuhdus – ja kosmologi (6/10, 59–60)
Lyytimäki, Jari: Vastalääkettä liikenne- ja energiakeskustelun jumiutumisiin (1/10, 49–51)
Lång, Markus: Horjateleva johdatus neuromusikologiaan (7/10, 60–62)
Mertanen, Virve: Mediajulkisuutta ei voi hallita, mutta siihen voi vaikuttaa (8/10, 62–64)
Mikkola, Riitta: Ruhtinas-johtajan aikakausi (4–5/10, 69–70)
Mustakallio, Katariina: Antiikista vahvasti vaikkakin naista periferioiden (3/10, 62–63)

Mäkinen, Seija: Yhden miehen yrittäjä – suomalaisen tieteen ensimmäinen huippuyksikkö (6/10, 62–65)
Niemi, Juhani: 1800-luvun lopun suomalainen kirjallisuus: realismia vai naturalismia? (1/10, 55–56)
Niiniluoto, Ilkka: Kukoistusta ja elinvoimaa (6/10, 50–52)
Nikula, Riitta: Suomen taideteollisuuden tarina tiiviisti ja tuoreesti (4–5/10, 71–73)
Nuorteva, Jussi: Piispa Johannes Gezelius nuorempi eurooppalaisen individualismin ja rationalismin juurilla (2/10, 54–56)
Nuorteva, Pekka: Nykyaikaan ulottuva Minamata-varoitus (2/10, 41–43)
Palva, Heikki: Wallinin uusi tuleminen (7/10, 57–59)
Pekonen, Osmo: Tiedemiehet tien päällä (3/10, 68–73)
Pietikäinen, Jukka-Pekka: Ongelmallinen järkäle (4–5/10, 65–67)
Poutiainen, Esko: Maataloustieteen muutosten kattava kuvaus (4–5/10, 76–79)
Raento, Pauliina: Merirosvous yhteiskunnallisessa kontekstissaan (6/10, 55–56)
Repo, Katja: Sukupuolitunnetalous (6/10, 57–58)
Riikonen, H.K.: Pohjaa kirjallisuushistorialle (8/10, 60–61)
Riikonen, H.K.: Ruotsalainen filosofi Greifswaldissa (2/10, 53–54)
Roos, JP: Lihavasta toukasta tiedeelliseksi perhoseksi (3/10, 76–77)
Ruonakoski, Erika: Darwin tunneilmaisun äärellä (3/10, 53–55)
Ryynänen, Aimo: Poliittisten toimijoiden vastuun toteutuminen (8/10, 64–66)
Räsänen, Heikki: Kuva Raamatun maailmasta muuttuu (1/10, 61–65)
Saarinen, Heikki: Tieteen ja perheen historiaa (3/10, 73–75)

Salmi-Niklander, Kirsti: Fanikulttuurin koreografioita purkamassa (3/10, 67–68)
Sedergren, Jari: Helsingin historian aarrearkku (1/10, 52–54)
Selén, Kari: Mannerheimin suuri ratsastus (8/10, 56–57)
Siltala, Juha: Uutta viiniä vanhoista leileistä (4–5/10, 67–69)
Sinnemäki, Anssi: Häikiön Koskenniemi-elämäkertaa lukiessa (2/10, 59–65)
Sinnemäki, Anssi: Kuvitettu klassikko (4–5/10, 73–75)
Syväoja, Hannu: Kiemurtavaa polkua kasvatuksen historian tohtoriksi (4–5/10, 79–80)
Tarkiainen, Kari: Hallintasuhteet symbolien ja seremonioi-

den avulla näkyviksi (4–5/10, 63–65)

Tirkkonen, Jarko: Toimivaa ja rajattua salaista historiaa (2/10, 46–48)

Vainio-Korhonen, Kirsi: Eilistä mieshistoriaa (1/10, 66–67)

Wahlstedt, Pekka: Jokapäiväisen elämän moraali (2/10, 56–58)

Wahlstedt, Pekka: Määrä ei muutu laaduksi (4–5/10, 58)

Wahlstedt, Pekka: Psykoanalyysia tarvitaan (7/10, 62–63)

Muut

Uutta tiedekirjassa 1/10 (71–79), 2/10 (65–69), 3/10 (79–84), 4–5/10 (83–90), 6/10 (66–73),

7/10 (72–78), 8/10 (76–83)

Taphtumakalenteri 1/10 (80–84), 2/10 (69–72), 3/10 (84–88), 4–5/10 (91–96), 6/10 (75–80), 7/10 (78–95), 8/10 (84–86)

Suomen tiedeinstituutit maailmalla 7/10 (33–40)

Tekniikan päivien esitelmää 3/10 (3–7), 4–5/10 (3–14), 6/10 (3–8)

Tieteen päivien esitelmää 1/10 (3–22), 2/10 (3–8)

Tieteen vaikuttavuus -seminaarin puheenvuorot 4–5/10 (24–34)

Tiedeakatemiajaosto kritisoi kokonaiskustannusmallia: Lisää työtä, tasa-arvo vaarassa! 4–5/10 (42)

Hakemisto 2009 1/10 (85–88)